

PROF.DR HAB. N. MED. TOMASZ PERTYŃSKI

RECENZJA ROZPRAWY NA STOPIEŃ DOKTORA NAUK MEDYCZNYCH

LEK. MED. KATARZYNY DETKA

Promotor : PROF.ZW. DR HAB. N. MED. ANDRZEJ MALAREWICZ

Przedstawiona do oceny rozprawa na stopień doktora nauk medycznych autorstwa lek. med. KATARZYNY DETKA została przygotowana w Ośrodku Naukowym będącym czołową placówką w diagnostyce cytologicznej kierowanym przez wybitnego , powszechnie uznanego w tej dyscyplinie , będącego Promotorem prezentowanej rozprawy PROF.ZW.DR HAB. N. MED. ANDRZEJA MALAREWICZA.

Znając wysoki poziom publikacji i wydawnictw książkowych napisanych przez PROF. MALAREWICZA przystąpiłem do zapoznania się z przedstawioną rozprawą z ogromnym zainteresowaniem.

Na wstępie należy przyznać ,że kierunek badań podjętych przez lek. med. KATARZYNE DETKA jest ciekawy i posiada ogromne znaczenie w profilaktyce i diagnostyce cytologicznej szyjki macicy.

Rozprawę zaczyna doskonale napisany, obszerny wstęp wprowadzający czytelnika w problematykę pracy .

Rozdział 2 -PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA jest rozległym omówieniem podstaw omawianego zagadnienia opartym o niezwykle bogate - liczące aż 254 pozycje piśmiennictwo , w znacznej większości nowoczesne i co godne podkreślenia - zawierający liczne , wartościowe prace autorów polskich - głównie Prof. MALAREWICZA , którego publikacji w piśmiennictwie rozprawy jest aż 20.

Doktorantka omawia miejsce raka szyjki macicy wśród nowotworów żeńskich narządów płciowych, szeroko i z wielką znajomością problemu, podstawy profilaktyki raka szyjki macicy.

Szczególne miejsce w przeprowadzonym przeglądzie piśmiennictwa zajmuje omówienie prowadzonego w Polsce programu profilaktyki raka szyjki macicy.

Autorka z doskonałą znajomością rzeczy odnajduje pozytywne i negatywne aspekty prowadzonej działalności w tej problematyce w Polsce.

Ogromnie istotnym dla profilaktyki raka szyjki macicy są szczepienia przeciwko Human Papilloma Virus (HPV) omówione przez lek.DETKO.

Doskonałymi paragrafami, ze względów dydaktycznych, są paragrafy 2.5. i 2.6. w których przedstawiona jest rola cytodiagnostyki i pojęcie komórek atypowych.

Paragraf 2.7. precyzuje znaczenie kolposkopii w profilaktyce raka szyjki macicy a paragraf 2.8. podaje znaczenie diagnostyki HPV w diagnostyce raka szyjki.

Wszystkie podane powyżej opracowania wchodzące w skład rozdziału "Przegląd piśmiennictwa" zostały przedstawione przez Doktorantkę z wielką znajomością prezentowanej problematyki i świadczą także o olbrzymich umiejętnościach dydaktycznych Kandydatki.

Moim zdaniem rozdział ten powinien być publikowany dla studentów wydziałów lekarskich, nauk o zdrowiu dla chcących pogłębić swoją wiedzę kobiet.

Rozdział 3 - CEL PRACY

Podstawą każdej rozprawy na stopień doktora nauk medycznych jest umiejętnie sformułowany cel pracy.

Doktorantka słusznie stwierdza, że metody postępowania w przypadku wykrycia nieprawidłowości w wynikach badania cytologicznego są ustalone ale niejednokrotnie problem ten budzi liczne kontrowersje.

Stąd Kandydatka podejmuje się zaproponowania systemu weryfikującego nieprawidłowe wyniki uzyskiwane w wynikach cytologii rozpoznających ASC-US (ang. Atypical Cells of Undetermined Significance).

Biorąc pod uwagę ogromne znaczenie badań cytologicznych dla diagnostyki raka szyjki macicy wykrycie w rozmazach cytologicznych atypowych komórek nabłonkowych o nieokreślonym znaczeniu (ASC-US) wymaga zdecydowanie zastosowania metod weryfikujących.

Podstawowym problemem jest ograniczenie wyników fałszywie dodatnich , oraz szczególnie fałszywie ujemnych gdyż - jak słusznie stwierdza Autorka - powoduje to nie wykrycie rozwijających się stanów przedrakowych a nawet raka.

Stąd podjęcie przez Doktorantkę weryfikacji nieprawidłowych wyników cytologicznych ma ogromne znaczenie kliniczne.

Lek .Katarzyna Detko stawia sobie następujące pytania :

1./ Z jakim prawdopodobieństwem pod stawianym przez cytologa rozpoznaniem ASC-US kryje się śródnabłonkowa neoplazja szyjki macicy i czy zakażenie HPV zwiększa to prawdopodobieństwo ?

2./Czy rozpoznanie ASC-US , przy ujemnych wynikach testów na HPV wyklucza obecność w szyjce macicy patologii pod postacią śródnabłonkowej neoplazji ?

3./Jaką przydatność w procesie weryfikacji rozmazów ASC-US posiada badanie kolposkopowe ?

4./Jaką rolę w stawianiu przez cytologa rozpoznania ASC-US odgrywają takie czynniki jak wiek badanych kobiet i stan biocenozy pochwy ?

Rozdział 4 - MATERIAŁ I METODYKA

Badaniami objęto populację 641 kobiet w wieku 21 do 68 roku życia.

Ważnym jest uzyskanie zgody badanych na udział w badaniu jak i otrzymanie zgody Komisji Bioetycznej Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego.

Podstawą działania badawczego była ocena szyjki macicy we wzierniku, pobranie treści pochwowej celem wykonania testów hybrydacyjnych HPV-DNA.

Przeprowadzono diagnostykę wirusologiczną pobrany materiał kierowano do Zakładu Mikrobiologii Świętokrzyskiego Centrum Onkologii a także dokonywano oceny biocenozy pochwy mierząc pH.

Zasadniczym badaniem była diagnostyka cytologiczna i badanie kolposkopowe wynik którego oceniano w oparciu o załączona Klasyfikację obrazów kolposkopowych.

Przeprowadzono badanie histopatologiczne .

Paragraf 5 - WYNIKI BADAŃ

Paragraf ten zawiera doskonały schemat wykonywanych badań podczas weryfikacji rozmazów cytologicznych ASC-US.

Tabela I - podaje podział na grupy badane - a nie "badawcze" - jak napisała Doktorantka co podkreślam z obowiązku recenzenta.

Wykonane badania w grupie I prezentuje Ryc. 13, zamieszczone są obrazy kolposkopowe.

W grupie I Doktorantka stwierdziła 3 wyniki CIN I , 1 wynik CIN 2 .

Grupa 2 - prezentowana jest tabela ze schematem wykonywanych badań, tabela zawierająca wyniki badań kolposkopowych, obrazy kolposkopowe i wyniki badań histopatologicznych - 14 wyników CIN I, 15 wyników CIN 2 oraz 9 wyników CIN 3.

Paragraf 5.3. omawia uwarunkowania wiekowe

W paragrafie tym poddano ocenie kobiety przed menopauzą i po menopauzie

Paragraf 5.4. analizuje stan biocenozy pochwy.

ROZDZIAŁ 6 - OMÓWIENIE WYNIKÓW I DYSKUSJA

Rozdział ten Doktorantka rozpoczyna od analizy znaczenia testów na obecność HR HPV.

Grupę I podjętych badań stanowiły kobiety z ujemnym wynikiem testów HR HPV. (463 przypadki)

Grupę II stanowiły kobiety z dodatnimi wynikami testów HR HPV.(178 przypadków).

Doktorantka szczegółowo omawia wyniki przeprowadzonych badań porównując je z wynikami zamieszczonymi w cytowanym piśmiennictwie.

Dokonuje też mającej duże znaczenie kliniczne analizy wyników przeprowadzonych badań.

Uważam ,że istotnym jest stwierdzenie ,że jeżeli u kobiet z wynikami badania cytologicznego ASC-US stwierdza się dodatni wynik testów hybrydizacyjnych na HPV to istnieje duże prawdopodobieństwo rozwoju w szyjce macicy śródnabłonkowej neoplazji.

Autorka uważa ,że w diagnostyce zmian patologicznych szyjki macicy należy wykonywać zarówno ocenę kolposkopową jak i testy hybrydizacyjne DNA HPV .

Wynikiem przeprowadzonych badań przez Doktorantkę jest stwierdzenie ,że istnieje duża przydatność kolposkopii w weryfikacji wyników cytologicznych ze stwierdzonym ASC-US.

Jak podaje Autorka , z wyników wykonanych badań można stwierdzić ,że rozpoznanie cytologiczne ASC-US w około 8 % przypadków może być powiązane z obecnością śródnabłonkowej neoplazji a największe prawdopodobieństwo rozwoju CIN występuje u kobiet z cytologicznym rozpoznaniem ASC-US towarzyszy zakażenie HPV.

Doktorantka , po przeprowadzeniu badań uwzględniających okres przed i pomenopauzalny życia kobiet mających rozpoznanie cytologiczne ASC-US i dodatnie wyniki testów HPV DNA i analizy statystycznej uważa ,że wyniki w obu grupach są zbliżone .

Wyniki badań Autorki rozprawy pozwalają uważać ,ze nie ma powodu do stwierdzenia ,iż czynnikiem utrudniającym interpretację rozmazów cytologicznych jest bakteryjne lub wirusowe zakażenie pochwy.

Kończąc ten istotny rozdział Doktorantka , w oparciu o przeprowadzone badania ,wyraża przekonanie ,że w procesie weryfikacji nieprawidłowych wyników cytologicznych ASC-US właściwym postępowaniem jest skojarzona cytologiczno-kolposkopowo- wirusowa diagnostyka zmian szyjki macicy.

Rozprawę na stopień doktora nauk medycznych kończą wnioski ,które podaje w skrócie:

1./Rozpoznanie cytologiczne ASC-US w około 8% przypadków wiążą się z obecnością w szyjce macicy śródnabłonkowej neoplazji.

2./Rozpoznanie ASC_US przy ujemnych wynikach testó1) na HPV nie wyklucza całkowicie obecności śródnabłonkowej neoplazji.

3./Przydatność kolposkopii w procesie weryfikacji nieprawidłowych wyników rozmazów cytologicznych ASC-US jest duża.

4./Wiek i stan biocenozy nie wpływają na interpretację niejasnej morfologii w rozmazach komórek.

5./Optymalnym postępowaniem w procesie weryfikacji nieprawidłowych rozmazów cytologicznych ASC-US jest skojarzona mcytologiczno - kolposkopowo-wirusowa diagnostyka zmian szyjki macicy.

Po zapoznaniu się z przedstawioną do oceny rozprawą na stopień doktora nauk medycznych stwierdzam ,że praca ta posiada dużą wartość kliniczną dla weryfikacji rozpoznań cytologicznych w przypadku stwierdzenia ASC-US .

Należy podkreślić wysoka wiedzę Doktorantki wynikającą ze współpracy a wybitnym znawcą problematyki cytologii Prof. ANDRZEJEM MALAREWICZEM , doskonałą wiedzę kliniczną i wybitną umiejętność prezentacji wykonanych szerokich i dobrze przeprowadzonych badań.

Praca wykonana została samodzielnie , a znaczna jej część ma wielkie znaczenie dydaktyczne dla studentów i pracowników ochrony zdrowia.

Na podstawie zapoznania się z prezentowaną rozprawą, analizy jej wysokiej wartości zwracam się do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego o skierowanie rozprawy lek. KATARZYNY DETKA do dalszych etapów przewodu doktorskiego i jednocześnie proszę o uznanie rozprawy tej za wyróżniającą.

PROF.DR HAB. N. MED. TOMASZ PERTYŃSKI